

Sirkulær økonomi, matsvinn og bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn

Wenche Westberg, statssekretær

Oslo 7. mars 2022

Skape en framtid som takler dagens klimautfordringer

- + samtidig bevarer naturens evne til å levere ressurser og tjenester:
- Bedre og mer effektiv utnyttelse av ressursene
- Utfordringer knyttet til utviklingen av fremtidens matsystem
- «Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030»

Meld. St. 40

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Mål med mening

Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030

Sirkulær økonomi og verdiskaping

- Bedre ressursutnyttelse gir klima- og miljøgevinst og er lønnsomt for samfunnet
- Bærekraftige løsninger må etterspørres i hele verdikjeden, og skape lønnsomhet i alle ledd
- Nye forretningsmodeller på tvers av etablerte verdikjeder – industriell symbiose
- SKIFT Norge jobber med disse utfordringene, og har gitt oss noen innspill:
 - Matsvinn: Holdbarhetsmerking
 - Ressurser: Incentiver for sirkulære løsninger
 - Emballasje: Tydelige veiledere for plastinnsamling

TINEs Kukraft-prosjekt: Kumøkkbasert biogass. Biorest brukes til gjødsel

Bærekraftig gjødsel basert på rester fra fjørfeproduksjon og fiskeslam

Høyt ambisjonsnivå for sirkulær økonomi

Regjeringen vil lage en ny og forbedret handlingsplan, og utnytte verdiskapingsmulighetene i sirkulær økonomi

- Mer lokal og mer effektiv avfallshåndtering som legger til rette for gjenbruk
- Bedre informasjon til forbrukere og innkjøpere om miljø- og klimabelastning
- Legge til rette for at produkter kan merkes med informasjon om hvordan de kan repareres, gjenbrukes og resirkuleres
- Vurdere avgift på fossil plast, krav til sporing av plast og gjenvinning av halvparten av plastemballasjen i Norge
- Alle batterier som skal brukes i Norge, skal kunne resirkuleres
- Etablering av Bionova, en finansieringsmekanisme til støtte for klimatiltak i landbruket og den sirkulære bioøkonomi

Bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn

- 1/3 av verdens mat blir kastet
- Matsvinn bidrar til 10 prosent av de globale klimautgassutslippene
- Jf FNs bærekraftsmål, skal Norge innen 2030 halvere matsvinnet
- Bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn:
 - ett av våre viktigste virkemidler
 - undertegnet av 5 departementer og 12 organisasjoner
- Hovedrapportering på matsvinn i 2020
 - første gang matsvinn kartlagt i hele verdikjeden

Hovedrapport 2020

- Kastes 85 kilo mat per innbygger
- 10 prosent mindre enn i 2015
- Nådde ikke delmålet om 15 prosent reduksjon
- Kort tid til både:
 - delmål om 30 prosent reduksjon innen 2025
 - hovedmålet om halvering innen 2030
- Rapporteringen for hele verdikjeden gir mulighet til å:
 - finne årsakene
 - identifisere + gjennomføre tiltak

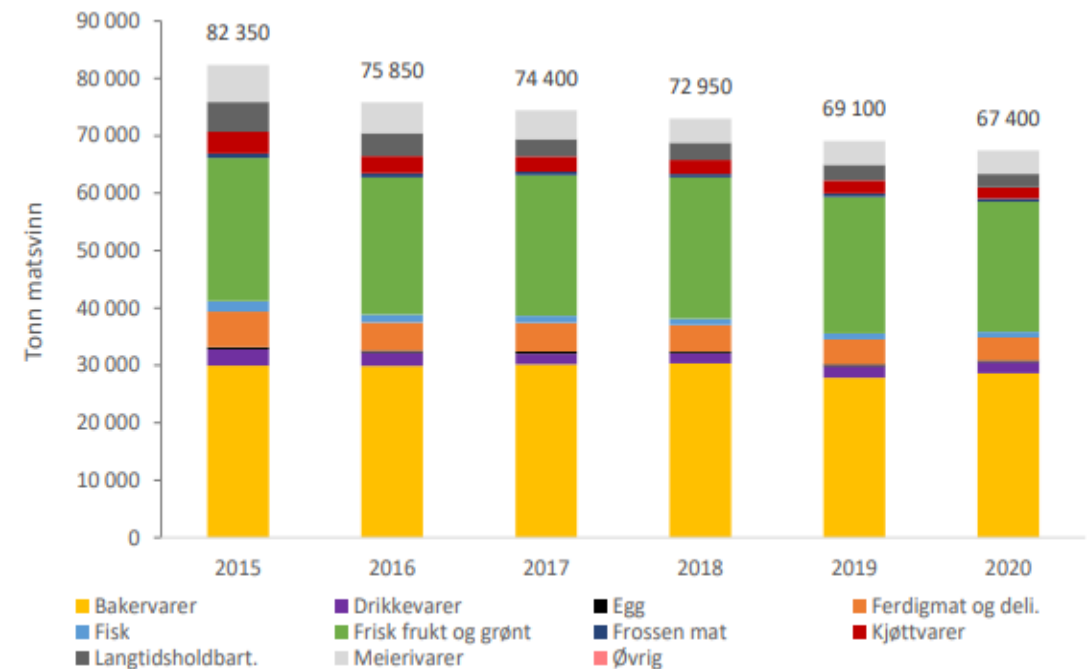

Illustrasjon fra «Hovedrapport 2020 – Bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn»

Hva (kan) gjøres i butikken?

- Matsvinnet redusert med 14 950 tonn/18 prosent
- Forbrukerne kaster mest
- Butikkene er førstelinja ut mot forbrukerne
 - gode muligheter for å hjelpe dem
- Tiltak i butikkene:
 - nedprising av varer som snart går ut på dato
 - kjøpe via apper som Too Good to Go

Figur 4-1 viser utviklingen i tonn matsvinn fra dagligvarehandel fordelt på 13 varegrupper.

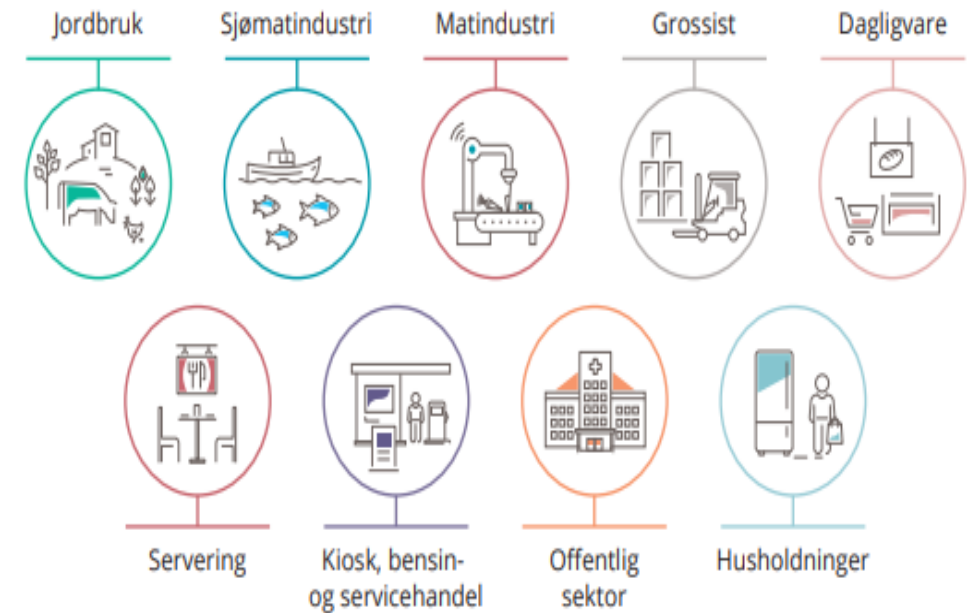

Figur 4-1 Utvikling i tonn matsvinn i dagligvarehandelen fra 2015 til 2020, fordelt på varegruppe

NORSUS/MATVETT 2021. Sektorrapport for matbransjen, offentlig sektor og husholdningsleddet, side 46.

Samarbeid og samhandling

- God dialog på tvers av bransjer og sektorer
- Innføringen av supplerende holdbarhetsmerking:
 - "ofte god etter"
- Informasjon, kunnskapsspredning og bevisstgjøring
- Matportalen, Mattilsynet, Matprat og Matvett (m.fl.):
 - restematoppskrifter,
 - råd om oppbevaring av matvarer
 - veiledning om holdbarhetsmerking

Illustrasjon fra «Hovedrapport 2020 – Bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn»

Matsentralen (Primær)

- Donasjon av mat viktig for mange bedrifter
- Bransjeavtalen:
 - styrker matsentralene
 - flere bedrifter har kunnet donere overskuddsmat
- Åpningen av Matsentralen Primær
- Formål: redde overskuddsmat fra jordbruket

Varaordfører i Larvik, Rune Høiseth erklærer Matsentralen Primær i Larvik for åpnet

Foto: [Matsentralen Primær - fra jord til bord](#)

Takk for oppmerksomheten

Takk for merksemda

